

"...

## **II- İTİRAZIN GEREKÇESİ**

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Davacı ' vekili ' tarafından davacının 2011 yılı Haziran ayına ait ticari iletişim gelirleri üst kurul payını iki ay içerisinde yasal faizi ile birlikte ödenmesi, aksi halde yayın izinlerinin ve yayın lisanslarının iptal edileceğine ilişkin 29/9/2011 tarih ve 6786 sayılı işlemin iptali istemiyle RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU'na karşı açılan davada, davacının Anayasaya aykırılık iddiasında bulunması üzerine, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un uyuşmazlığın çözümünde uygulanacak olan 42. maddesinin 3. fıkrasında yer alan '...iki ay içinde ödeme yapılmazsa, Üst Kurulca ilgili medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayın lisansının iptaline karar verilir...' ibaresinin Anayasaya aykırı olduğu iddiasının incelenmesine geçildi.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Üst Kurul tarafından yapılan uyarıya rağmen Kanunda öngörülen iki aylık süre içinde ticari iletişim gelirleri üst kurul payının ödenmemesi nedeniyle ilgili medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayın lisansının iptal edilmesi, idari yaptırım niteliği taşımaktadır.

Yasa koyucunun idari yaptırıma konu eylemleri (kabahatleri) ve bu eylemler karşılığında uygulanacak yaptırımları belirleme konusunda anayasal sınırlar içerisinde takdir yetkisi bulunmaktadır. Ancak bu eylemler ile yaptırımlar arasında adil bir dengenin bulunması, hukuk devleti ilkesinin bir gereğidir.

Eylem ile yaptırım arasında bulunması gereken adil denge, 'ölçülülük ilkesi' olarak da adlandırılmakta ve bu ilkenin alt ilkelerini de, elverişlilik, zorunluluk ve orantılılık ilkeleri oluşturmaktadır. 'Elverişlilik ilkesi', öngörülen yaptırımın ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, 'zorunluluk ilkesi' öngörülen yaptırımın ulaşılmak istenen amaç bakımından zorunlu olmasını ve 'orantılılık ilkesi' ise öngörülen yaptırım ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken orantıyı ifade etmektedir.

İtiraz konusu kuralla öngörülen yayın lisansın iptali yaptırımı ile ticari iletişim gelirleri üst kurul payının zamanında ödenmesinin amaçlandığı kuşkusuzdur. Bu çerçevede, söz konusu yaptırımın hedeflenen amaca ulaşma bakımından elverişli olduğu söylenebilir ise de itiraz konusu kuralın yer aldığı maddede, ödenmeyen kurum gelirinin genel hükümlere göre tahsil edileceği hususunun özel olarak düzenlendiği de gözetildiğinde, bu yolla tahsili mümkün olan bir alacak nedeniyle özel radyo veya televizyonun yayın izni ve lisansının iptal edilmesinin Üst Kurul alacağının tahsili bakımından zorunlu olduğundan söz edilmesi olanaklı olmadığı gibi, bu yaptırım ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir orantı da bulunmamaktadır. Bu durumun ise yaptırıma konu eylem ile yaptırım ilişkisinde ölçülülük ilkesinin ihlali sonucunu doğurmakta olduğu ve hukuk devleti ilkesine aykırılık oluşturduğu düşüncesiyle davacının Anayasaya aykırılık iddiasının ciddi olduğu sonucuna varılmıştır.

**Esas Sayısı : 2012/24**  
**Karar Sayısı : 2012/95**

Açıklanan nedenlerle, Mahkememizce bakılmakta olan davada uygulanması gereken 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 42. maddesinin 3. fıkrasında yer alan '...iki ay içinde ödeme yapılmazsa, Üst Kurulca ilgili medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayın lisansının iptaline karar verilir...' ibaresinin Anayasanın 2. ve 13. maddelerinde yer verilen hukuk devleti ile ölçülülük ilkelerine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından, Anayasanın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 40. maddeleri uyarınca sözkonusu ibarenin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına 27/01/2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."